

Ἡ Θεὸς ἦλθ' ἐπὶ γῆν ἐξ οὐρανοῦ εἰκόνα, δείξων
Φειδία, ἡ σύγ' ἔβης τὸν θεὸν ὀψόμενος,

αὐτὸς, λέγομεν, ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς ἐφαίνετο (κατὰ τὰς μυθικὰς παραδόσεις) περὶ πλείστου ποιησάμενος τὴν λαμπρότητα τῆς πανηγύρεως αὐτοῦ. Ὡστε ἡ Ὀλυμπία ἦν οὐ μόνον λαμπρότατον θέατρον, ἀλλὰ καὶ μεγαλοπρεπὲς σοὰ τῶν ἀρίστων τῆς τέχνης ἔργων παντὸς εἶδους, μάλιστα δὲ ἐξαιρέτων ἀγαλμάτων τῶν Ὀλυμπιονικῶν καὶ ἄλλων μεγάλων ἐπιστῆμων καὶ ἡδύων ἀνδρῶν, βασιλέων, ἀρχόντων καὶ τῶν φίλων αὐτῶν, ὧν πεποιημένων ὑπὸ ἐξόχων τεχνιτῶν.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ.

Ἡ Πετρούπολις, καὶ τοι ἐκ τῶν νεωτέρων μητροπόλεων τῆς Εὐρώπης, περιέχει μέγαν ἀριθμὸν δημοσίων μνημείων ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην Βασιλεύουσταν. Εἰς πολλὰς συνοικίας δὲν βλέπεις εἰμὴ καλὰ αὐτοκρατορικά, καταστήματα τεχνῶν, ἐμπορίου, βιομηχανίας, πολεμικῆς, καὶ ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς. Ὅλων τῶν τόπων οἱ ἀρχιτεκτονικοὶ ρυθμοὶ συνέτρεξαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν τῶν κτιρίων τούτων, ὁ Ἰταλικὸς, ὁ Γαλλικὸς, ὁ Γερμανικὸς καὶ ἄλλοι· σπανίως ὁμοῦς ἀπαντᾶται ὁ ἐγγχώριος. Ἀλλὰ, τῇ ὁμολογίᾳ καὶ αὐτῶν τῶν πλέον ἀδυσωπῆτων ἐπικριτῶν, εἶναι ἀδύνατον ἢ μὴ κυριευθῇ ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως ὅστις ἐπισκέπτεται κατὰ πρῶτον τὴν πρωτεύουσάν τῆς Ῥωσικῆς αὐτοκρατορίας· ἐὰν μάλιστα ἐνθυμηθῇ ὅτι αὗται ἦτον πρὸ ἑκατὸν χρόνων, καὶ ὅποσαι προσπάθειαι καὶ δαπάναι κατεβλήθησαν εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὴν σημερινὴν αὐτῆς μορφήν, τὰ αἰσθήματα ταῦτα θέλουσι βεβαίως καταστῆ διπλάσιως ζωηρότερα. Διὰ τὴν ἐπισκῆψιν δὲ εὐκολώτερον ὁ ἀναγνώστης τὴν ἀπίστευστον ταύτην μεταβολήν, ἃς ἐπεξέβη τὸν ἐπόμενον παρῆγαρον τῶν περὶ Ῥωσίας ὑπομνημάτων τοῦ Κ. Βιδέρου, ἐκδοθέντων τὸ 1725.

Ὁλη σχεδὸν ἡ πόλις κεῖται ἐντὸς ἑλούς, καὶ περιβάλλεται πανταχόθεν ὑπὸ ἀγρίων ἐρήμων καὶ δασῶν, πλην τῆς μεγάλης πλατείας ἧς τινος τὸ ἕδαφος εἶναι ξηρὸν, καὶ καθαρὸν τῶν θάμνων καὶ δένδρων τὰ ἅπαντα κατακλύπτουσι τὴν λοιπὴν χώραν. Μόλις ὁπίσθουσι μία ἢ δύο ἀγριαί, καὶ οἱ χωρικοί, διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν πόλιν, πλανῶνται ἐντὸς τῶν δασῶν.

Μεταξὺ τῶν περικαλλεστέρων οἰκοδομημάτων τῆς Πετρούπολεως, καταλαγιστέον καὶ τὸ χειμερινὸν παλάτιον, ὀνομασθὲν αὐτῷ πρὸς διαστολήν τοῦ πάλαι ποτὲ ὑπάρχοντος θριγκοῦ παλατίου, τοῦ καταδαφισθέντος διαταγῇ τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου, διὰ νὰ ἀναγερθῇ ἐπὶ τῶν ἐρείπειων αὐτοῦ τὸ Μιχαήλειον.

Τὸ χειμερινὸν τοῦτο παλάτιον ἐθεμελιώθη πρὸ ἑνδεκά εἰσὶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως τοῦ προὔρχοντος, τὸ ὅποιον ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς τὸ 1837 ἔτος. Τὸ πρῶτον, οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας Ἐλισάβετ ὑπὸ τοῦ Ἰταλοῦ ἀρχιτέκτονος Ραττῆλλου, εἶχε τοσαύτην εὐρυχωρίαν, ὥστε κατῴκουν ἐντὸς αὐτοῦ ἑξ καὶ ἐπὶ χιλιάδες ψυχῶν. Ὁ ἐπιστάτης, καὶ τοι δώδεκα ἔτη διατελέσας ὡς τοιοῦτος,

ἔβεβαίου ὅτι δὲν ἐγνώρισεν ὅλους αὐτοῦ τοὺς θαλάμους· ἦτον ἄλλος λαβύρινθος! Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν κατοικῶν αὐτοῦ, περιεῖχε καὶ προσωρινὰς τινὰς ἀποικίας. Οἱ φύλακες, οἱ διαμένοντες ἐπὶ τῆς στέγης, οἵτινες, μεταξὺ τῶν ἄλλων αὐτῶν καθηκόντων εἶχον καὶ τοῦτο, τὸ νὰ ῥίπτωσιν ἐν καιρῷ χειμῶνος σφαῖρας πεπυρακτωμένας ἐντὸς τῶν δεξαμενῶν διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν κρυστάλλωσιν τοῦ ὕδατος, εἶχον οἰκοδομηθεῖς ὑπὸ τῶν καπνοδόχων καλύβας, ὅπου ἐτοποθέτησαν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ ὅπου ἔτρεφον ζῶα κατοικίδια, καὶ αἶγας βοσκομένας τὸν φερόμενον ἐπὶ τῆς στέγης χόρτον. Πολλοὶ λέγουσιν ὅτι ἔτρεφον καὶ δαμάλεις.

Ὅγδοήκοντα χιλιάδες ἐργατῶν εἶχον ἀσχοληθῇ εἰς τὸ παλάτιον τοῦτο, τὸ ὅποιον οἱ αὐτοκράτορες καθωράζον ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ 80 ἐτῶν καὶ ἐπέκεινα. Ποτὲ ἴσως δὲν ἐσωρεύθησαν πράγματα τόσῳ πολύτιμα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κτιρίου· καὶ ὁμοῦς τὸ πῦρ ἀπετέφρωσεν ὅλα, καὶ εἰκόνας, καὶ ἀγάλματα, καὶ κάτοπτρα, καὶ τάπητας, καὶ μεταξωτὰ, κτλ. ἐν μιᾷ νυκτί! Ἡ συμφορὰ αὕτη ἐβύθισεν εἰς λύπην ἀπαραμύθητον ὁλόκληρον τὴν πόλιν. Μέγας ἀριθμὸς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἐπρόσφερον αὐθουρήτως πρὸς τὸν αὐτοκράτορα μέρος τῆς χρηματικῆς αὐτῶν καταστάσεως· μόνος ὁ κόμης Βαρίνκης ἔδωκεν ὑπὲρ τὸ ἐν ἑκατομμύριον δραχμῶν. Δύο ἡμέρας μετὰ τὴν πυρκαϊάν, ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ Νικόλαος διέτρεχεν ἐπὶ ἑλαφροῦ δίφρου τὴν πόλιν, ἀνθρωπὸς τις φέρων πώγωνα μακρὸν καὶ ἱμάτιον μουζίκου ἔδραμε πρὸς αὐτόν, ἀπέθεσεν ἐντὸς τοῦ ὀχήματος 25,000 ρουβλίων τραπεζιτικὰ γραμμάτια, καὶ χωρὶς οὔτε νὰ εἴπῃ πῶς ὠνομάζετο, ἐφυγεν.

Ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἐδέχθη τὰς γενναίας ταύτας προσφοράς, διέταξεν ὁμοῦς νὰ ἀνοικοδομηθῇ τὸ παλάτιον, καὶ προσκαλέσας ὅλους τοὺς ἀρχιτέκτονας ἐδηλοποιήσῃ πρὸς αὐτοὺς, ὅτι μετὰ ἐν ἔτος ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἤθελε νὰ κατοικήσῃ εἰς τὰ νέα ἀνάκτορα. Οἱ ἀρχιτέκτονες ἀντέταξαν τινὰς δυσκολίας, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ ἐπέμεινε, καὶ αὐτοὶ ἤναγκάσθησαν νὰ ὑπακούσωσιν. Ἐν ἔτος ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ αὐτοκράτωρ ὑπεδέχθη τοὺς αὐλικοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν νέαν αἰθούσαν τοῦ ἀγίου Γεωργίου.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἀπόλυτος αὕτη τοῦ μονάρχου διαταγὴ, πόσοι ἐργάται ἐθυσιάσθησαν! Διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον, λέγει περιηγητὴς τις Γάλλος, κατὰ τὸν ὁρισμένον χρόνον, κατεβλήθησαν ἀπίστευτοι ἀγῶνες ἐν καιρῷ τῆς μεγαλητέρας δριμύτητος τοῦ χειμῶνος ἑξ χιλιάδες ἐργατῶν κατεγίνοντο εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ παλατίου, ὅπου, διὰ νὰ ξηρανθῶσι ταχύτερον οἱ τοῖχοι, ἐκαίοντο πύραυρα τριάκοντα βαθμῶν θερμῆς ἔχοντα. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἐργάται ποτὲ μὴ εἰσερχόμενοι, ποτὲ δὲ ἐξερχόμενοι ἐξετίθεντο εἰς μεγάλην διαφορὰν θερμοκρασίας, πεντήκοντα ἢ ἑξήκοντα βαθμῶν, ἀπέθνησκον ἄπειροι καθ' ἑκάστην. Λέγεται κοινῶς ὅτι οἱ ζωγράφοι οἵτινες εἰργάζοντο εἰς τὰς θερμότερας αἰθούσας ἐφόρουν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κίλους κρυσταλλίνους. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ αὐτοκρά-

τως καὶ ἡ οἰκογένειά του ὀλίγον ἐλείψε νὰ πάθωσιν ἐξ αἰτίας τῆς τῆς σπουδῆς· διότι ὀλίγας ἡμέρας πρότερος ἐπιστήμου ἑορτῆς δι' ἣν προητοιμαζέτο ἡ περίφημος αἶθουσα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, κατέπεσεν ἡ ὁροφὴ αὐτῆς.

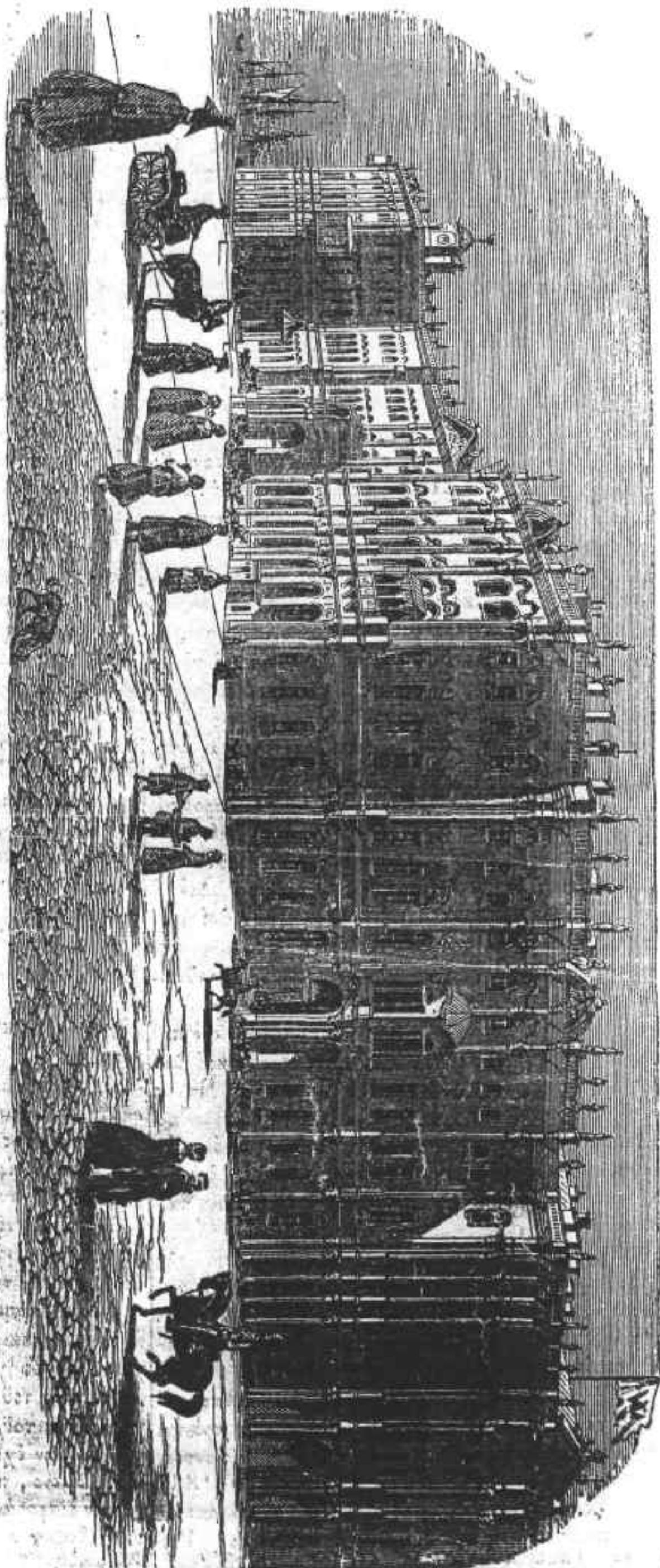
Τὸ χειμερινὸν παλάτιον εἶναι παραλληλόγραμμον, ἔχον τέσσαρας προσόψεις, μῆκος ἑκατὸν πενήκοντα καὶ πλάτος ἑκατὸν δεκαπέντε μέτρων. Συγκρινόμενον μετὰ τῶν ἄλλων βασιλικῶν οἰκημάτων τῆς Εὐρώπης, λέγει ὁ Κ. Λοδοβίκος Βιαρόδότης, ὁμοιάζει μᾶλλον τὸ τῆς Μαρτίτης· εἶναι ἰσὺς γένει τοῦ αὐτοῦ σχήματος, ὀρθογώνιον, ἔχον ὡς καὶ ἐκεῖνο τέσσαρας προσόψεις, δύο ὁροφάς, αὐλὴν ἐσωτερικὴν, καὶ στερούμενον ἐπίσης κήπου. Ἀλλὰ τὸ τῆς Πέτροπολεως εἶναι καὶ πολὺ πλέον εὐρύχωρον καὶ διὰ κερμάτων κατεσκευασμένον, ἐνῶ τὸ Ἰσπανικὸν εἶναι καὶ μικρότερον καὶ λιθόκτιστον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον κεῖται παρὰ τὸν ὑπερήφανον Νεύχον, τὸ δὲ ἄλλο παρὰ τὴν πενιχρὰν Μανζανάρην. Ἡ ἐσωτερικὴ μεγαλοπ. ἐπειὰ τοῦ Ῥωτικοῦ καιατίου εἶναι ἀπαράμιλλος· ἡ μαρμάρυνος μεγάλη κλίμαξ, ἐγκολαπτὰ ἔχουσα κοσμήματα ἐκ χρυσοῦ, ἡ ἐξ ἀλαστροῦ λευκῆ αἶθουσα, ὅπου συνεττιῶνται ὀκτακόσιοι συμπέται, ἡ ἐκ μαρμάρου τῆς Καρράρας ἀπέραντος αἶθουσα τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καταπληττουσι βεβαίως τὸν θεατὴν ».

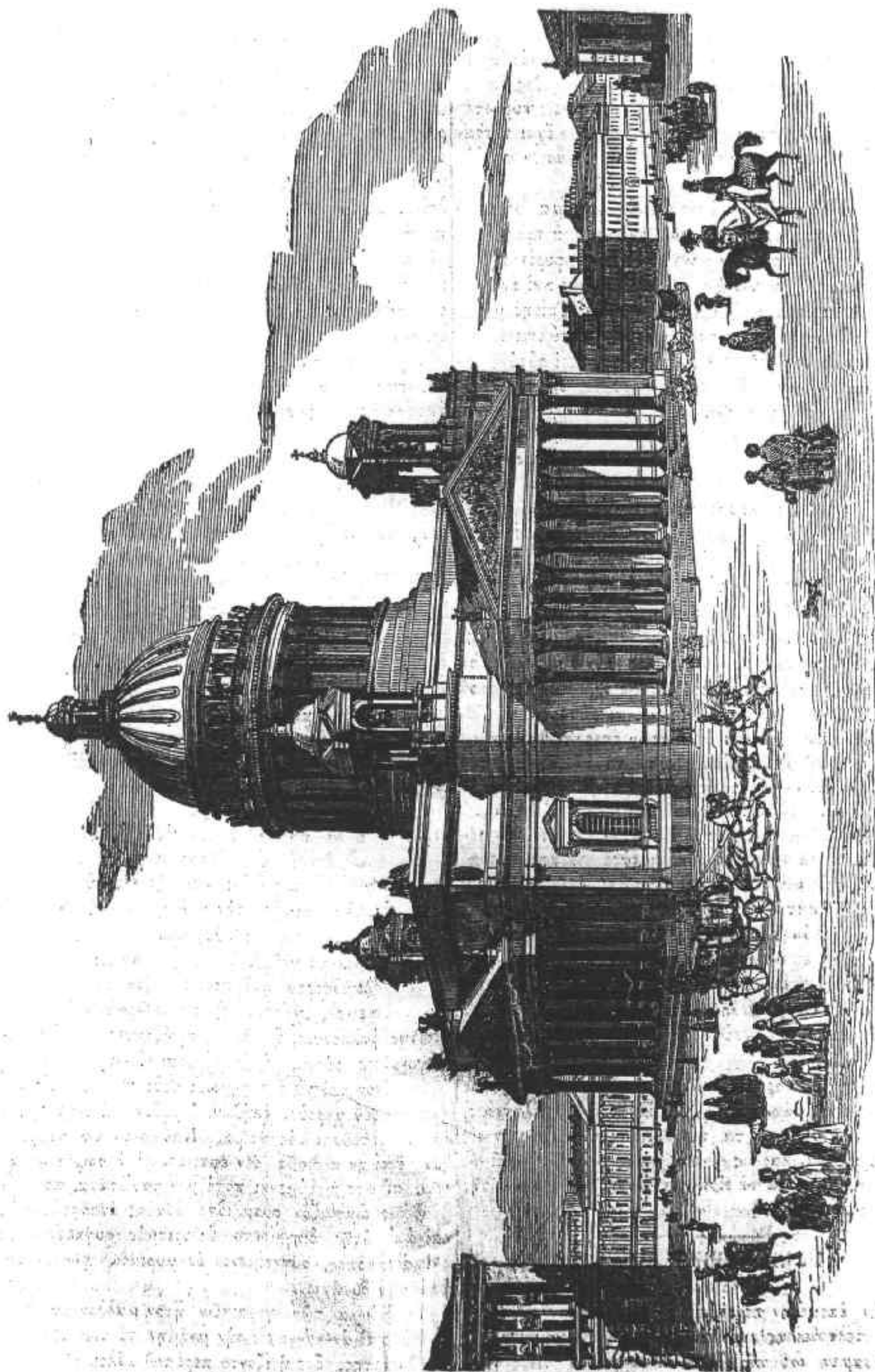
Τὰ δωμάτια τοῦ αὐτοκράτορος κεῖνται πρὸς τὴν δευτέραν ὁροφὴν ὑπὸ τὸν τηλεγραφον, πρὸς τὴν γωνίαν τοῦ παλατίου τὴν βλέπουσαν ἐξ ἐνὸς μὲν πρὸς τὸν Νεύχον, ἐξ ἄλλου δὲ πρὸς τὸ ναυαρχεῖον.

Ἀξιοθαύμαστος εἶναι καὶ ὁ περικαλλὴς ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰσαακίου καὶ ἂν ὁ ἅγιος Πέτρος τῆς Ῥώμης, ὁ ἅγιος Παῦλος τοῦ Ἀφιδίνου, καὶ τὸ Πάνθεον τῶν Παρισίων ἔχουσιν μεγαλειτέραν ἑκτασιν, οὐχ ἥττον εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ τοῦ ἁγίου Ἰσαακίου θεωρεῖται ἐκ τῶν λαμπροτέρων τῆς Εὐρώπης.

Ἀλλ' ἂν ὁ ἅγιος Ἰσαάκιος δὲν ὑπερβαίνει τὸν ἅγιον Παῦλον καὶ τὸ Πάνθεον κατὰ τὸ μέγεθος, ἔχει τὴν ὁμοίαν πλέον ἐκείνων τὸ ὅποσον συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καθιστᾷ αὐτὸν καταρνεότερον, ἔχει, δηλαδή, ἀπέραντον περιοχὴν, ἐνῶ ἐκεῖνοι ἐπισκοπεύονται ὑπὸ ἀκείρων ἄλλων οἰκοδομῶν. Ἡ περιοχὴ αὕτη τὴν ὁποῖαν ὀνομάζου-

Τὸ χειμερινὸν παλάτιον.

Ο Ναός τοῦ Ἁγίου Ἰσαακίου.

σιν ἐν Ῥωσίᾳ πεδιάδα καὶ στέππην μάλιστα, ἐ-
 χει τοιαύτην ἔκτασιν, ὥστε παρετάχθησάν ποτε καὶ
 ἐγυμνάσθησαν ἐπ' αὐτῆς ἑκατὸν χιλιάδες στρατιωτῶν
 ὑποκλυμένη δὲ ὑπὸ ὠραιότατων δὲ δημοσίων κατε-
 στημάτων, τοῦ Γερουσιαστηρίου, τοῦ ἐπὶ τῶν στρα-
 τικῶν ὑπουργείου, τῶν γραφείων τῆς Κυβερνήσεως

τοῦ χειμερινοῦ παλατίου καὶ τοῦ Ναυαρχείου, ἔμπεριλαμβάνει καὶ τὸν ἀνδριάντα Πέτρου τοῦ Μεγάλου καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειον στήλην, καὶ ἔχει τέσσαρας ἐξόδους, ἐξ ὧν ἡ μὲν μία στολίζεται ὑπὸ ἀψίδος θριαμβικῆς, αἱ δὲ ἄλλαι φέρουσι πρὸς τὰς τρεῖς κυριωτέρους ὁδοὺς τῆς πόλεως, ἡ μία τῶν ὁποίων ἔχει τεσσάρων μιλίων μῆκος, καὶ πλάτος τετραπλάσιον σχεδὸν τῆς ὁδοῦ τῆς Ἀθηνᾶς.

Ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰσαακίου ἔχει σχῆμα σταυροῦ καὶ τέσσαρας προσόψεις, τῶν ὁποίων τὰ προκύλεια σύγκεινται ὑπὸ στύλων μονολίθων ἐκ πορφυρίτου τῆς Φινλανδίας, ἐχόντων ἀνὰ 56 ποδῶν ὕψος καὶ ἀνὰ 18 περίπου περιφέρειαν. Τριάκοντα ἄλλοι ἐπίσης μονολίθοι ἀλλὰ μικρότεροι περικυκλοῦσι τὸ τύμπανον τοῦ περιχύστου σιδηροῦ θόλου, ἔχοντος περί αὐτὸν μὲν χαλκεὰ ἀγάλματα ἀγγέλων κολοσσαῖα, ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ σταυρὸν χρυσοῦν.

Τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ τούτου κατεβλήθησαν περί τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀνεγέρσεως τῆς Πετροπόλεως. Ὁ Μέγας Πέτρος, γεννηθεὶς τὴν 30 Μαΐου τοῦ 1673, ὅτε ἐορτάζει ἡ ἐκκλησία τὸν ἅγιον Ἰσαάκιον τὸν ἐκ τῆς Μονῆς τῶν Δαλμάτων, συνέλαβε τὴν ιδέαν τοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου τούτου, ὅστις καὶ ἐθεμελιώθη τὸ 1710. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκτίσεν αὐτὸν προσωρινῶς πλησίον τῶν νεωρείων ἐπὶ θέσεως ἀγνώστου σήμερον· ἀλλ' ἐπειδὴ μετ' ὀλίγον ἐκάη, ὁ αὐτοκράτωρ ἔθεσε μόνος τὸν πρῶτον λίθον νέας ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἰσαακίου, πλησίον τοῦ Νεῦα, ἐπὶ τῆς θέσεως ἐφ' ἧς κεῖται σήμερον τὸ Γερουσιαστήριον. Ἐντὸς δέκα ἐτῶν ἐπερατώθη ἡ οἰκοδομή, τὰ ἐγκαίνια ἐτελέσθησαν τὸ 1727, καὶ τὴν 26 Ἰουν. 1735 ἐκάη μέρος αὐτῆς. Ἐκτίσθη λοιπὸν ἐκ νέου καὶ καθωραίσθη μάλιστα πλέον ἢ πρότερον. Ἀλλ' ἐπειδὴ Αἰκατερίνα ἡ Β' εἶχεν ἐκλέξει τὸ μέρος τοῦτο διὰ νὰ κατοικήσῃ, διέταξε νὰ κατασκευασθῇ ἄλλη ἐκ μαρμάρου. Αἱ ἐργασίαι, ἐπιχειρηθεῖσαι τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1768 ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ρινάλδου, διεκόπησαν ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου τῆς αὐτοκρατορίδος, ἐπανελήφθησαν ἐπὶ Παύλου τοῦ Α' καὶ τὸ 1817 ἀνετέθησαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Α' εἰς τὸν Κ. Μοντεφερράνδην, ὅστις ἀνέλαβεν αὐτὰς τὸ 1819 καὶ ἔφερε σχεδὸν εἰς πέρας μετὰ εἰκοσιδύω ἔτη.

Ὁ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ θόλου σταυρὸς, 343 πόδας κείμενος ὑψηλότερον τοῦ ἐδάφους τῆς πλατείας, φαίνεται τεσσαράκοντα περίπου βέρστια μακρὰν εἰς τὰ περίχωρα, καὶ ὡς ἀστὴρ φαινὸς φωταγωγεῖ τὰ ἀναρίθμητα πλοῖα τὰ εἰσπλέοντα εἰς τὴν λιμένα τῆς Πετροπόλεως.

ΚΗΔΕΙΑ ΙΕΡΕΩΣ ΒΙΡΜΑΝΟΥ.

Τὴν ἐπομένην περιγραφὴν τῆς ἐν τῇ πόλει Ῥαγκούνη τελεσθείσης κηδείας ἱερέως τινὸς Βιρμανοῦ, μετεφράσαμεν ὡς περίεργον ἐξ ἀγγλικῆς τινος συγγραμματος. Ἐγράφη δὲ κατὰ τὰς δοθείσας πληροφορίας ὑπὸ πληρώματος πολεμικοῦ τινος πλοίου τῆς Μεγάλης Βρετανίας παρευρεθέντος εἰς τὴν τελετήν.

Ὁ ἀναγνώστης γνωρίζει ὅτι ἡ Βιρμανικὴ αὐτοκρατορία κεῖται ἐν Ἰνδία πέραν τοῦ Γάγγου, καὶ ἐταῖ ἀναφερόμεναι κατωτέρω πόλεις, Ῥαγκούνη, Λῦα καὶ Πέγουα ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν.

Ἀμα ὁ πουγγῆς, (οὕτως ὀνομάζεται βιρμανιστὶ εἰρεὺς), παρέδωκε τὸ πνεῦμα, τὸ σῶμα αὐτοῦ, ταριχευθὲν δι' ἀρωμάτων βαρυτίμων, ἀπετέθη ἐντὸς κιβωτοῦ μεστῆς μέλιτος κλεισθείσης πανταχόθεν μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας. Ταχυδρόμοι ἐστάλησαν ἐπίτηδες εἰς ὅλας τὰς παρακειμένους ἐπαρχίας, διὰ νὰ ἀναγγεῖλωσι τὴν τελευτὴν τοῦ ὀσίου, καὶ τὴν κατὰ τὰ ἐθισμένα ταριχευτὴν καὶ μελίτωσιν τοῦ σώματος αὐτοῦ. Προικηρύχθη δὲ συγχρόνως καὶ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἡ τελετὴ τῆς ἀμαξῆς ἐμελλε νὰ γείνη εἰς πεδιάδα τινὰ εὐρύχωρον. Ὅταν φθάσῃ ἡ ὀριθεῖσα ἡμέρα, ἰδοὺ πῶς ἐνεργοῦνται τὰ τῆς παραδόξου ταύτης τελετῆς· ὁ νεκρὸς τίθεται ἐπὶ ἀμαξῆς μεγάλης καὶ ὑψηλῆς, τὸ δὲ συρρῆον πλῆθος διαιρεῖται εἰς δύο στρατόπεδα, ἐξ ὧν τὸ μὲν, ὠθοῦν τὴν ἄμαξαν ἀγωνίζεται νὰ κινήσῃ αὐτήν, τὸ δὲ, ἰστάμενον εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος καταβάλλει τὰς αὐτὰς προσπάθειας διὰ ν' ἀντωθήσῃ τὴν μηχανήν. Πολλὰκις ἡ πάλη διαρκεῖ ὥρας δλοκλήρους. Τοὺς δύο τούτους ἀντιπάλους στρατοὺς δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν καταλήλως ἰδροχαρεῖς καὶ πυρκαεῖς· διότι, ἐάν μὲν νικήτῃ ὁ πρῶτος, ρίπτει τὸν πουγγῆν, τὴν ἄμαξαν καὶ τὰ παρεπόμενα εἰς τὸν ποταμὸν, ἐάν δὲ ὑπεριχύτῃ ὁ ἄλλος, παραδίδει ταῦτα πάντα τῷ πυρὶ σκιρτῶν καὶ ἀγαλλώμενος.

Τρεῖς μῆνας μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ὁ πουγγῆς, χωρὶς ν' ἀποχωρισθῇ τὴν μελίμυρτον κιβωτὸν, μετεκομίσθη εἰς τὸ μέσον μεγάλης πλατείας ἐπὶ παρουσίᾳ πλήθους ἀναριθμήτου ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων, ἐξ ὧν οἱ κλείττοι εἶχον ἐλθεῖ ἐξ ἀπωτάτων μερῶν διὰ νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν κηδείαν.

Τὸ πρῶτ' ἐτελέσθησαν διάφοροι γυμναστικοὶ ἀγῶνες. Ἡ νιολαία τῆς Αὔης καὶ τῆς Πεγούης ἐνησχολήθη εἰς τὸ νὰ τιμήσῃ τὴν μνήμην τοῦ ἀποθανόντος διὰ πυγμαχίας ἀξίας τοῦ ἀρχαίου σταδίου διὰ τε τὸ εὐστοχον καὶ τὸ μεθοδικὸν αὐτῆς. Ἄλλοι θρυπτικώτεροι ἢ ὀλιγώτερον ἀνδρεῖοι, ἐπαιζον τζιρίτια, καὶ ἄλλοι ἔτρεχον, ἐχόρευον, ἢ κατικώφων τοὺς περιεστώτας ψάλλοντες, ἢ μᾶλλον κρώζοντες. Ἀλλὰ καὶ αἱ γυναῖκες αὐταί, μὴ ἀρκούμεναι εἰς τὸ νὰ θαυμάζωσι μόνον καὶ νὰ ἐκευφημῶσι τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς, συνεχρότουν χεροῦς, ἐπήδων, ἐκραζον καὶ συνεταράσσοντο κροτοῦσαι τὰς γεῖρας. Καθ' ὅλην τὴν ἀπέραντον ἐκείνην πεδιάδα δὲν ἐφαίνετο εἰμὴ σωρὸς κεφαλῶν, αἵτινες κινούμεναι ποτὲ μὲν ταχύτατα, ποτὲ δὲ βραδέως, ὡμοιάζον φουαλίδας ὕδατος ἀναβράζοντος, καὶ ἀπ' αὐτῆς διηγείρετο ψιθυρισμὸς συγκεχυμένος καὶ ἀδιάκοπος, συγκείμενος ἐκ μυριάδων φωνῶν καὶ ᾠσμάτων δυσήχων.

Τὸ ἔνδυμα τῶν γυναικῶν ἦτον μᾶλλον στενὸν ἢ πλατὺ, καὶ ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην τὸ τῶν νεανίδων τῆς Σπάρτης, ὅτε ἠρίζοντο περὶ τοῦ ἄθλου τῆς πάλης καὶ τοῦ σταδίου.

Οἱ γυμναστικοὶ ἀγῶνες περὶ ὧν ὡμιλήσαμεν ἔγενοντο, φαίνεται, διὰ νὰ ἐρεθίσωσι τὴν ὀρεξίν· διότι,